

Architekti architektům (v soutěži na revitalizaci ostrova Štvanice).

Architektonická soutěž skončila výrokem poroty, že žádný z osmdesáti návrhů nedosahuje takové úrovně, aby mohla být udělena první cena. Někteří architekti z poroty doplňují toto rozhodnutí vizemi svých řešení. Asi by to měl napsat někdo jiný, ale domnívám se, že tak jako soutěžící přistupuje na pravidla soutěže včetně akceptování poroty, tak porotce přijímá svou roli, že bude hledat řešení v soutěžních návrzích. Kuriózní je z tohoto pohledu text protokolu soutěže, kde porotci – architekti projektují a navrhují svá vlastní řešení.

Architektonická soutěž, její porotování, skončily politickým rozhodnutím – politickým rozhodnutím architektů v porotě – uděláme málo, nebo zatím nic, ovšem zároveň v rámci tohoto rozhodnutí (v rámci nejvýše hodnoceného soutěžního návrhu) si ponecháme možnost udělat časem cokoliv. Architektonická soutěž v takovém případě postrádá smysl. Rozhodnutí poroty je zmatené a nedůvěryhodné. Neodpovídá zadání prvního, především však druhého kola soutěže. Neodpovídá ambicím, potenciálu a potřebě města. Je-li vypsána architektonická soutěž, měla by zůstat v procesu i rozhodování architektonická. Politická rozhodnutí měla přijít před soutěží, nebo mohou přijít po ní, na základě architektonické nabídky.

Proces soutěže a porotování byl provázen nepřijatelnými jevy, jako lobing uvnitř poroty za umístění budovy filharmonie, zpoždění vyhlášení výsledků soutěže o půl roku, neschopnost sekretáře soutěže předejít legislativním problémům a řešit je, znevážením práce a autorů soutěžních návrhů poškozením originálů a vyhozením na skládku i zneužitím informací o soutěži v profesním prostředí, kterými disponovali architekti v blízkosti poroty. Česká komora architektů se proti některým z těchto jevů ohradila - alibisticky. Jejich dopady neřešila, naopak zpochybnováním zveřejněných faktů, které měly motivovat co nejrychlejší ukončení soutěže, situaci zlehčila. Lživá tvrzení o duplicitních tiscích a zachování tisků autorských byla při prezentaci výsledku soutěže ještě překonána vystavením kopií prezentovaných jako pravé. V jiných profesních prostředích by to bylo považováno za trestný čin.

Tento text měl napsat někdo jiný, nejlépe funkcionář České komory architektů, který má na starosti architektonické soutěže. Nebo ho měl napsat někdo z mediátorů architektonického prostředí, kteří se obvykle vyjadřují ke všemu. Laik nebo politik si nemusí uvědomit všechny profesní souvislosti. V porotě bylo architektů dost. Role, kterou sehrála Česká komora architektů je na hranici smyslu její existence. Tvrzení, že více nešlo udělat vyvracím svou osobní zkušeností, když jsem během dvouminutového telefonického rozhovoru s Magistrátem hlavního města domluvil pravdivou a korektnější prezentaci graficky znehodnocených návrhů pro veřejnou výstavu (bez nákladů, jen správným označením). Názory, že takováto kritika by mohla poškodit budoucnost architektonických soutěží, nesdílím. Kdyby měly proběhnout další takovéto „architektonické soutěže“ měla by být změněna pravidla a kritéria hodnocení (adorace poroty, prostor ponechaný porotě k seberealizaci, četnost navržených variant od jednoho účastníka soutěže,...). Víím o soutěžích prolobovaných, nekorektních, soutěžích s výsledky nad kterými zůstává rozum stát, ...ale dosud jsem neslyšel o architektonické soutěži, kdy se vítězem stala porota.

Ivan Kroupa